

A Fővárosi Ítéltábla a Bajusz Ügyvédi Iroda által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a Dr. Pink Marianna Ügyvédi Iroda által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes elleni vállalkozói díj megfizetése iránti perében a Fővárosi Törvényszék 2017. január 18. napján kelt 64.P.25.277/2012/79. számú ítélete ellen az alperes 81. és 82. számon előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, a 18.306.468.- (tizennyolcmillió-háromszázhatvan-négyszázhatvannyolc) Ft kamat összegét 16.551.435.- (tizenhatmillió-ötszázötvenegyezer-négyszázharmincöt) Ft-ra szállítja le és a rendelkező részből mellőzi a beszámítási kifogást elutasító rendelkezést. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra az alperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt 42.500.- (negyvenkétezer-ötszáz) Ft fellebbezési illetéket, míg a 2.457.500.- (kétfmillió-négyszázötvenhétezer-ötszáz) Ft fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 500.000.- (ötszázezer) Ft+áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes módosított keresetében vállalkozói díj címén 95.699.500 Ft, valamint a tőke után 2012. október 16. napjától a kifizetésig a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég Ptk.) 301/A. §-a szerinti kamata, továbbá a fizetési meghagyás előterjesztésekor felhalmozott 18.306.468 Ft kamat, valamint 1.500.000 Ft + áfa ügyvédi munkadíjból és 1.500.000 Ft kereseti illetékből álló perköltség viselésére is kérte kötelezni az alperest. Keresetének jogcímeiként a régi Ptk. 389. és 397. §-át jelölte meg.

Az alperes módosított ellenkérelmében a kereset jogalapját és összecszerűségét nem vitatva elsődlegesen a felperes követelésével szemben, azzal teljes egészében megegyező összegű beszámítási kifogást, valamint 15.100.365 Ft és járulékal erejéig viszontkeresetet terjesztett elő. Az alperes beszámítási kifogását a régi Ptk. 296. § (1) bekezdése alapján terjesztette elő, a megszerzett követelés jogcímét pedig vállalkozói díjban jelölte meg. Másodlagosan 110.799.865 Ft és járulékal erejéig viszontkeresetet terjesztett elő a felperessel szemben a 2013. március 27-én kelt engedményezési szerződés alapján vállalkozói díj címén. Kamatigényét a régi Ptk. 301/A. §-a alapján érvényesítette, kérte továbbá felperes perköltségben marasztalását.

A felperes az alperes beszámítási kifogásának és viszontkeresetének az elutasítását kérte, azokat mind jogalapjában, mind összecszerűségében vitatta. Arra hivatkozott, hogy az engedményezési szerződés érvénytelen, mivel nem létező követelések engedményezésére került sor. Az

engedményezés jogszabályba is ütközik, figyelemmel az engedményező kötelezettség-vállalására, továbbá a szerződés színlelt, mivel az engedményezéssel érintett követelés és annak ellenértéke között több mint százszoros különbség áll fenn. Az engedményezett követelések alapjául szolgáló számlák egy része aláíratlan, téves adatokat tartalmaz, különböző számlázó programokkal készültek, egy része mögött nincs szerződés, az egyenleg pedig ellentmond az engedményező 2010. és 2011. évi beszámolóinak.

Az elsőfokú bíróság 79. sorszáma alatt hozott ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 89.136.925 Ft tőkét, 18.306.468 Ft kamatot, továbbá a tőke után 2012. október 16. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett valamennyi érintett naptári félév után a félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal növelt mértékű késedelmi kamatát, valamint 1.395.000 Ft kereseti illetéket és 1.671.871 Ft + áfa ügyvédi munkadíjat. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmet, az alperes beszámítási kifogását és viszontkereseti kérelmét elutasította. Megállapította, hogy 1.500.000 Ft eljárási illeték a Magyar Állam terhére marad.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a peres felek között 1994-től folyamatos üzleti kapcsolat állt fenn, melynek keretében a felperes az alperes részére komplex informatikai szolgáltatásokat nyújtott. 2008. december 31-én a peres felek üzemeltetési és egyedi előfizetői szerződést kötöttek 2009. január 1-jétől 2010. december 31-ig terjedő hatállyal. Az üzemeltetési szerződés az alperes informatikai rendszerének üzemeltetésére, karbantartására, felügyeletére, fejlesztésére, az előfizetői szerződés pedig virtuális magánhálózati szolgáltatásra, IP hangátviteli, internet és telefon alközponti szolgáltatásra terjedt ki. 2011. április 1-jén a felek újabb két évre szóló üzemeltetési és egyedi előfizetői szerződést kötöttek azonos tárgyban.

A felperes 2012. március 2-án kelt egyenlegközlő levelében 71.210.000 Ft megfizetésére hívta fel az alperest, aki 2012. március 8-án kelt levelében az egyenleget elfogadta, ennek ellenére fizetési kötelezettségét továbbra sem teljesítette. A felperes 2012. szeptember 27-én újabb fizetési felszólítást küldött az alperesnek 95.826.500 Ft tőkére és kamataira, aki válaszában a 2010-es számlákat jogalapján vitatta, a 2012. évi két számla kapcsán teljesítésre hivatkozott, a nem vitatott 31.377.000 Ft-os tartozásra pedig részletfizetést kért.

Az alperes mint engedményes és a C. Kft. mint engedményező között 2013. március 27-én engedményezési szerződés jött létre, mely szerint az engedményező a felperessel szemben fennálló 110.799.865 Ft összegű vállalkozói díjkövetelését mint bizonytalan követelést 1.000.000 Ft értékben átruházta az engedményesre.

A felperes az alperessel kötött üzemeltetési szerződésekben vállalt kötelezettségének oly módon tett eleget, hogy a tevékenység egy részét ténylegesen a C. Kft. teljesítette a 2005. április 1. napján, majd a 2011. július 1. napján létrejött szerződések alapján.

A felperes és a C. Kft. között 2011. augusztus 28-án jött létre e-mail kampányok szervezése, szoftver alkalmazás üzemeltetése tárgyában szerződés, melynek kapcsán 2011. október 4-én a felperes teljesítési igazolást állított ki 6.500.000 Ft + áfa, azaz 8.125.000 Ft vállalkozói díj tekintetében. Az erről szóló számla azonban a felperesi könyvelésben nem volt fellelhető.

A felperes és a C. Kft. között 2012. április 15-én jött létre vállalkozási szerződés az alperes országos telefonszám adatbázisa, ügyfélkapcsolati adatbázisa, T-STAR rendszer adatbázis migrációjának megvalósítására ORACLE futtató környezetben. A felperes 2012. május 23-án

teljesítési igazolást állított ki, melynek alapján 9.000.000 Ft + áfa, azaz 11.430.000 Ft vállalkozói díjra vált jogosult a **C. Kft.** Az erről szóló számla szintén nem volt fellelhető a felperesi könyvelésben.

Az engedményezési szerződés szerinti követelések nagy része a fenti négy szerződésből eredő és 2011. és 2012-ben esedékessé vált követelésekről szóltak. Ezen kívül egy 2006. szeptember 12-én létrejött alvállalkozói szerződés alapján lett kiállítva 7 db számla, amelyek 2007. és 2008-ban váltak esedékessé, egy 27.500.000 Ft-ról kiállított számlához pedig nem volt fellelhető szerződés.

A két cég törvényes képviselője (**V. T.** és **Sz. Sz.**) rendszeresen egyeztetett cégeik közötti tartozásról. 2011. november 15-én a **C. Kft.** ügyvezetője arról tájékoztatta a felperes ügyvezetőjét, hogy a felperesnek 4.031.250 Ft tartozása van, amiből a felperesi cég 3.450.000 Ft-ot ismert el. 2011. december 15-én a felperes, a **J. Zrt.** és a **C. Kft.** közötti megállapodás szerint a felperes a **J. Zrt.**-vel szemben fennálló követelésből 10.500.000 Ft-ot a **C. Kft.**-vel szemben érvényesít.

A **C. Kft.** a 2012. és 2013-as évekre vonatkozó bevallási kötelezettségének nem tett eleget, majd adószáma törlését követően, 2015. március 21-én elrendelték a cég kénysztörlését. A társaság korábbi beszámolói alapján a **Kft.**-nek 2010. december 31-én 12.171.000 Ft, míg 2011. december 31-én 37.787.000 Ft összegű követelése állt fenn. Az engedményezési szerződés melléklete szerint 2010. év végén azonban csak a felperessel szemben 39.709.900 Ft, 2011. év végén pedig 63.709.900 Ft követelése volt a cégnek.

Az alperes által érvényesíteni kívánt 2007-es számlákat a rEVOL Express 5.12-es verziójú számlázó programmal állították ki, mely program 2011. év második felétől létezik csak.

Az alperes a felperes felé 2010 májusától - 2012. október 16-ig 95.699.500 Ft tőketartozást és 18.306.468 Ft kamattartozást halmozott fel. A felperesnek a **C. Kft.**-vel szemben 2011. december 13. és 2012. július 11. között 6.562.575 Ft összegű vállalkozói díj tartozása keletkezett.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét túlnyomó részben alaposnak találta, az alperes viszontkeresetét pedig teljes egészében alaptalannak. Kiemelte, hogy a felperes követelését az alperes sem jogalapjában, sem összecszerúságában nem vitatta a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 163. § (2) bekezdése alapján. A felperes a régi Ptk. 397. § (1) bekezdése alapján vállalkozói díjra, a késedelemre tekintettel pedig a régi Ptk. 301/A. § (2) bekezdése szerinti kamatra jogosult. Az alperes beszámítási kifogására és viszontkeresetére tekintettel az alperest terhelte annak a bizonyítása, hogy a felperesnek a **C. Kft.** felé egyenmű és lejárt tartozása állt fenn. Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy az engedményezési szerződés mellékletét képező, az alperesi állítás szerint a felperes könyveléséből származó „Teljesítetlen bejövő számlák” hiteles dokumentumként nem fogadható el. Azt a tényt, hogy ezt a felperes állította ki, semmilyen adat nem támasztotta alá. Az elsőfokú bíróság tanúként hallgatta ki **Sz. Sz.**-ot és **N. I.**-t, továbbá könyvszakértői bizonyítást folytatott le az ISZKI Budapesti Műszaki Könyv- és Adószakértői Intézet kirendelésével. A könyvszakértő kizárólag a felperes könyvelési anyagát tudta megvizsgálni, a szakértő az engedményezett követelésekből a felperesi könyvelésben 14 számlát azonosított, amelyek közül kettő azonos követelésről szólt, de különböző előjellel, így a követelés alapjául nem szolgáló számláknak minősülnek, egy számla teljesítése pedig igazolt módon megtörtént. Az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy **Sz. Sz.** vallomása azt a felperesi előadást erősítette meg, hogy az **C. Kft.** a felperes informatikai, internetes struktúráját szolgáltatatta, és a felek közötti jó kapcsolatra tekintettel előfordult, hogy a teljesítési igazolás nem mindig került kiállításra. **N. I.** tanú pedig azon felperesi előadást támasztotta alá, mely szerint 2010 májusát követően jelentősen,

mintegy 50%-kal csökkent az alperes megrendelése.

Az elsőfokú bíróság alaptalannak találta a felperesnek az engedményezési szerződést érintő érvénytelenségi kifogását figyelemmel a Ptk. 239. § (1) bekezdésére, a 330. § (1) bekezdés a) pontjára, illetve a 330. § (2) bekezdésére. Az alperes beszámítási kifogását kizárólag a felperesi könyvelésbe beállított és ki nem egyenlített számlák vonatkozásában tekintette alaposnak, ennek megfelelően 6.562.575 Ft és a Ptk. 301/A. § (2) bekezdése szerinti járulékaik erejéig a régi Ptk. 296. § (2) bekezdése alapján a felperes követelése megszűnt az alperessel szemben.

Ezt meghaladóan az alperes beszámítási kifogását és viszontkeresetét a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján - bizonyítatlanság miatt - utasította el. A felek közötti egyeztetésekre, a több társaságot érintő gazdasági kapcsolatra, az alperes beszámolóira figyelemmel az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy amennyiben az alperesi jogelőd számlái valós teljesítéseken is alapulnak, azokat érintően a felek egymással elszámoltak és ezért nem került sor ténylegesen azok felperesi könyvelésbe történő beállítására. A Pp. 3. § (4) bekezdése alapján mint szükségtelent mellőzte az alperes további bizonyítási indítványait. A könyvszakértői bizonyítás kiegészítését azért tekintette szükségtelennek, mivel a szakvéleményt világosnak és hiánytalannak tekintette, a további releváns szakértői vizsgálat tárgyává tehető adatok pedig nem állnak rendelkezésre. A felperesi könyvelést érintő informatikai szakértői vizsgálat, az engedményezési szerződést aláíró felek, az okiratszerkesztő ügyvéd, továbbá a könyvelő tanúkénti kihallgatása pedig az ügy érdemi elbírálása szempontjából érdemi adatot nem szolgáltatna. Az informatikai szakértői vizsgálat kapcsán megjegyezte, hogy az alperesi indítványból nem derült ki, hogy az mely tény bizonyítására irányulna. Az alperes korábbi indítványait a bíróság visszavontnak is tekintette, figyelemmel arra, hogy a rendelkezésre álló adatok szerint kérte az ítélet hozatalát.

A perköltségekről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett. A jogi képviselő munkadíját a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján határozta meg a felperes tekintetében, míg a 3. § (2) bekezdése a) és b) pontja és (6) bekezdése alapján állapította meg az alperesi viszontkereset vonatkozásában. Az alperes személyes illetékmentessége folytán feljegyzett illeték a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése alapján pedig a Magyar Állam terhén marad.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára történő utasítását, másodlagosan pedig az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a beszámítási kifogás alapján a kereset elutasítását és a viszontkeresetnek történő helyt adást, továbbá a felperes első- és másodfokú perköltségben marasztalását indítványozta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete jogszabálysértő több okból is. A beszámítási kifogás alapján csökkentett tőkeösszeg mellett az elsőfokú bíróság a kamat összegét nem csökkentette. Ennek kimutatása álláspontja szerint a felperes kötelezettsége lett volna, amely nem történt meg. Hivatkozott továbbá arra, hogy az elsőfokú bíróság jogszabályellenesen kötelezte a személyes illetékmentességben részesülő alperest 1.395.000 Ft kereseti illeték megfizetésére. Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság jogszabálysértően mellőzte a Pp. 3. § (4) bekezdése alapján az alperes által felajánlott bizonyítást. Mindezek alapján a tényállást nem állapította meg teljes körűen, és a hiányos tényállásból levont jogi következtetése is alaptalan. Kiemelte, hogy a perben beszerzett igazságügyi szakértői vélemény nem világos és hiánytalan, mivel nem ad választ arra a kérdésre, hogy a felperesi könyvelésben fellelt számlák milyen szállítói naplósorszám alatt szerepeltek, és azok egyeznek-e a peres eljárásban az A/1. alatt csatolt engedményezési szerződésben megjelölt naplósorszámokkal. Ennek a kérdésnek a tisztázása perdöntő lehet a felperes könyveléséből származó, a 2012. december 3-án kelt „Teljesítetlen bejövő

számlák" elnevezésű főkönyvi kivonaton szereplő naplósorszámokkal való egyezőség esetén. Ezt a tényt tudta volna alátámasztani a korábbi könyvelő, **Sz. M.** tanúkenti kihallgatása során is. Továbbá nem tért ki a szakértői vélemény arra sem, hogy a naplósorszámok a felperes jelenlegi könyvelésében milyen ügyletet takarnak, nem tisztázott, hogy könyveléstechnikai szempontból mennyi volt a felperesnek a **C. Kft.** szállítóval szembeni elismert tartozása 2013. március 27-én és jelenleg. Nem kapott az alperes választ arra sem, hogy amennyiben a szakértő továbbra is fenntartja azon álláspontját, mely szerint csak a felperes könyvelésében szereplő számlák vehetők figyelembe, akkor lehetséges volt-e ezen összeg módosítása könyveléstechnikailag vagy számítástechnikai eszközökkel 2013. március 27. napját követően. Mindezek alapján a Pp. 182. § alapján kérte, hogy az elsőfokú bíróság hívja fel a szakértőt szakvéleménye kiegészítésére. Kérte továbbá, hogy a könyvelő megidézése és az igazságügyi szakértő meghallgatása együttesen történjék.

Kifejtette, nem helytálló az elsőfokú bíróság azon megállapítása sem, hogy az informatikai szakértő vonatkozásában nem jelölte volna meg, hogy azt mely tényre nézve kéri kirendelni. A 2016. szeptember 5. napján kelt beadványában ugyanis kitért arra, hogy azt a kérdést kívánja az informatikai szakértőnek feltenni, hogy lehetséges volt-e a felperesi könyvelésben szereplő, a szakértő által megállapított összeg módosítása könyveléstechnikailag vagy számítástechnikai eszközökkel 2013. március 27. napját követően. Alaptalanul utasította el az elsőfokú bíróság az engedményezési szerződést aláíró felek és az okiratszerkesztő ügyvéd megidézését, hiszen ők az engedményezés körülményeiről tudtak volna nyilatkozni, továbbá arról is, hogy ez az engedményezés mely számlák, bizonylatok alapján történt. Hangsúlyozta, mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás hiányos, döntése megalapozatlan.

A felperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, az alperesnek a másodfokú perköltségekben történő marasztalását indítványozta. Előadta, hogy a felperes könyvelését minden évben könyvvizsgáló vizsgálta meg, ezt a hitelesített könyvelést azonban nincs mivel szembe állítani a beszámítási kifogás körében, ugyanis a **C. Kft.** „fantomizálódott”, annak könyvelését, számviteli bizonylatait már nem lehetett beszerezni.

A fellebbezés kis részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást nagyrészt helyesen állapította meg és az abból levont jogi következtetése is túlnyomó részében megalapozott volt.

A másodfokú bíróság kiemeli, hogy a felperes követelésének alapját képező üzemeltetési és egyéb előfizetői szerződés vegyes típusú szerződésnek minősül. A 2008. december 31. napján kelt üzemeltetési szerződés a rendszer üzemeltetésére, karbantartására és fejlesztésére is vonatkozott, így nemcsak a régi Ptk. 389. § szerinti vállalkozási, hanem a szerzői jogról szóló 1990. évi LXXVI. törvény 42. § (1) szerinti felhasználási szerződésnek is minősül. Az egyedi előfizetői szerződés pedig az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény szerinti előfizetői szerződés. Az előfizetői szerződésekre alapvetően a 2003. évi C. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni, illetőleg a Ptk.-nak a szerződésekre vonatkozó megfelelő rendelkezéseit. Az alperes által csatolt, beszámítás alapját képező üzemeltetési és alvállalkozói szerződés ugyancsak vegyes típusú, vállalkozási és felhasználási szerződésnek is minősül.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást annyiban pontosítja, hogy a felperes könyvelésébe beállított és ki nem egyenlített 6.562.575 Ft értékű számlák helyesen - a 69. sorszámú könyvszakértői vélemény 7. oldala szerint - az A/12., A/20., A/25., A/26., A/27., A/29., A/30., A/36., A/38., A/39. és A/40. sorszámú számlák.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészíti a feleknek a Pp. 163. § (2) bekezdése szerinti egyező tényelődása alapján azzal, hogy ezen számlákból eredő tökekövetelés után a teljesítési határidő kezdetétől a beszámítási jognyilatkozat előterjesztéséig járó kamatok összege 1.755.033 Ft (3.Pf.20.575/2017/3. számú jegyzőkönyvbe foglalt jognyilatkozatok).

A másodfokú bíróság az így kiegészített és pontosított tényállás alapján a fellebbezést megalapozottnak találta annyiban, hogy a beszámítási jognyilatkozatra tekintettel az elsőfokú bíróságnak nemcsak a tőkeösszeggel, hanem a beszámítani kért tőke után járó kamatokkal is csökkenteni kellett volna a felperes követelését. A másodfokú bíróság ezért a régi Ptk. 296. § megfelelő alkalmazása mellett a felperes által megjelölt 18.306.468 Ft felhalmozott kamat összegét csökkentette a beszámított kamat (1.755.033 Ft) összegével.

Az alperes alaptalanul sérelmezte, hogy a személyes illetékmentessége ellenére 1.395.000 Ft illetékfizetési kötelezettséget állapított meg terhére az elsőfokú bíróság. Az ítéletábra rámutat arra, hogy a fenti illeték a felperes által lerótt és a pernyertességére eső kereseti illeték összege volt. A Pp. 86. § (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az illetékmentesség nem érinti az ellenfél javára megítélt perköltségek és a felek által lerótt illeték és előlegezett költségek megtérítésének kötelezettségét. Ezért helyesen rendelkezett úgy az elsőfokú bíróság, hogy az alperes pervesztességére tekintettel köteles viselni a felperes által előlegezett költséget, a lerótt kereseti illeték arányos részét. Az elsőfokú bíróság ítélete szerint az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt 1.500.000 Ft viszontkereseti illetéket az arra vonatkozó pervesztességre tekintettel az állam viseli. Az elsőfokú bíróság az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 4. § (1) bekezdése szerinti mentességre tekintettel a mentes féltől az illetéket nem követelte, döntése e körben is helytálló volt.

A másodfokú bíróság mindenben egyetértett az elsőfokú bíróságnak a bizonyítékok értékelése körében kifejtett álláspontjával. A Pp. 206. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapította meg, a bizonyítékokat okszerűen értékelte és jogszerűen mellőzte az alperes további bizonyítási indítványait a Pp. 3. § (4) bekezdése alapján. Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy a perben nincs relevanciája annak a ténynek, hogy a felperes könyvelésében fellelt számlák milyen szállítói napló sorszám alatt szerepelnek a könyvelésben, és azok egyeznek-e az engedményezési szerződésben megjelölt napló sorszámokkal. Abban az esetben, ha a felperesi könyvelésben rögzített 14 számla szállítói napló sorszáma megegyezne az engedményezési szerződésben foglalt napló sorszámokkal, akkor sem minősülne a „Teljesítetlen bejövő számlák” elnevezésű irat hiteles okiratnak. A beszámítás alapját képező, a felperes által sem vitatottan a könyvelésében rögzített ki nem egyenlített számlákon túl több mint 20 olyan számla képezi a beszámítás alapját, ami a felperesi könyvelésben nincs rögzítve. Az engedményező cég korábbi beszámolóinak alapján a társaságnak 2010. december 31-én 12.171.000 Ft, míg 2011. december 31-én 37.787.000 Ft összegű követelése állt fenn. Ezzel szemben az engedményezési szerződés melléklete szerint 2010. év végén csak a felperessel szemben 39.709.900 Ft, míg 2011. év végén 63.709.900 Ft követelése volt. Ezeket a követeléseket azonban a cég beszámolóinak, könyvviteli elszámolása nem támasztotta alá. Ezen kívül a C. Kft. képviselőjében Sz. Sz. 2011. november 15-én 4.031.250 Ft tartozást közölt a felperes törvényes képviselőjével, aki előzetesen a nettó tartozása összegét 3.450.000 Ft-ban határozta meg. Az engedményező számviteli bizonylatainak hiányosságai, a 2010. és 2011. évi beszámolóinak az adatai, valamint az engedményező és a felperes közötti e-mail váltásban szereplő tartozás a „Teljesítetlen bejövő számlák” megnevezésű irat hitelességét még a napló sorszámok és a szállítói sorszámok azonossága és részbeni egyezősége esetén sem támasztaná alá.

Ugyancsak megalapozottan utasította el az elsőfokú bíróság a felperesnek azon bizonyítási indítványát, amely informatikai szakértő kirendelésére vonatkozott. A felperes valóban bejelentette, hogy arra a tényre nézve kéri az informatikai szakértő kirendelését, hogy lehetséges volt-e a felperesi könyvelésben szereplő, a szakértő által megállapított összeg módosítása könyveléstechnikailag vagy számítástechnikai eszközökkel 2013. március 27. napját követően. Az ítéletábra azonban kiemeli, ha a szakértő úgy nyilatkozna, hogy elméletileg lehetséges lenne ilyen, az sem támasztaná alá az alperes beszámítási kifogását, rá nézve kedvezőbb határozat abban az esetben sem születne. Önmagában az, hogy ilyen könyveléstechnikai vagy informatikai módosítás elvileg lehetséges, még nem bizonyítja azt a tényt, hogy az alperes beszámítási kifogásában foglalt számlák(követelések) a felperes könyvelésében szerepeltek, de azokat a felperes egyoldalúan módosította vagy törölte. Mint ahogy arra az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá, a „Teljesítetlen bejövő számlák” hiteles dokumentumként nem fogadhatók el, a C. Kft. rendelkezésére álló és hiteles könyvviteli beszámolóit az engedményezési szerződésben foglaltakat egyáltalán nem támasztották alá, a számviteli-könyvviteli dokumentációja pedig hiányos, ezért a további informatikai és könyvszakértői vizsgálatról sem várható eredmény.

A könyvszakértői bizonyítás kiegészítése sem indokolt, a könyvszakértő továbbra is csak a felperes könyvelési anyaga alapján tudna nyilatkozni. A beszámított követelések alapját képező számlák hitelességét megkérdőjelezi egyebekben a szakértőnek azon megállapítása, mely szerint a számlák egy része olyan verziójú programmal készült, amely a számla kiállításának időpontjában még nem is létezett. A rEVOL Express 5.12-es programverzió ugyanis csak 2011. második félévétől létezik, 2007. és 2008. évben biztosan nem, így az engedményezéssel érintett időszakból származó számlák hitelessége ez okból is megkérdőjelezhető.

Nem indokolt **Sz. M.** tanúkenti kihallgatása sem, ezért nem sértett jogszabályt az elsőfokú bíróság, mikor az erre vonatkozó bizonyítási indítványt elutasította. Az elsőfokú bíróság tanúként hallgatta ki **Sz. Sz.**-ot, aki az 54. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt tanúvallomásában pusztán annyit adott elő, hogy a 2010. évre vonatkozó főkönyvi kivonatot ő adta át az alperesi képviselőnek, a C. Kft. és a felperes könyvelője pedig ugyanaz a személy, **Sz. M.** volt. Az alperes 56. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozata (56. sorszámú jegyzőkönyv 4. oldal 2. bekezdés) azt tartalmazta, hogy alperesnek arról van tudomása, hogy a C. Kft. „valahonnan” megszerezte azt a főkönyvi kivonatot, ami az engedményezési szerződés alapját képezi. Éppen ezért a fellebbezési tárgyaláson az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy **Sz. Sz.** tanúvallomásából az derül ki, hogy a közös könyvelő szerezte be a felperes főkönyvi kivonátát, és erre tekintettel elengedhetetlen a könyvelő tanúkenti kihallgatása. Az említett tanút az elsőfokú bíróság már egy ízben megidézte, a tanú azonban 30. sorszám alatti beadványában bejelentette, hogy a D. Kft.-nél 2012. év végéig könyvelt, míg a C. Kft.-nél 2010. évig, iratanyag és dokumentum hiányában nem tud érdemi információt szolgáltatni egyik cég múltbeli tevékenységéről sem. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság jogszerűen utasította el a könyvelő tanúkenti kihallgatására vonatkozó alperesi bizonyítási indítványt.

Az engedményezési szerződést kötő felek és az okiratszerkesztő ügyvéd tanúkenti kihallgatásától sem várható olyan releváns tény bizonyítása, amely a beszámítási kifogás, illetőleg a viszontkereset érdemi elbírálására kihatással lenne. Az engedményezés körülményei önmagában releváns ténynek nem minősülnek, az engedményezési szerződés tartalmazza az alapul fekvő számlákat, de a számlák alapját képező valamennyi szerződést, teljesítésigazolást nem. A számlázási programra vonatkozó szakértői megállapítás, az engedményező két, fellelhető éves beszámolója, az egyéb számviteli-könyvviteli nyilvántartásának hiánya, az egyenlegközlő levelek, az engedményező és a felperes ügyvezetőjének e-mail váltása ellenében az engedményező és engedményes képviselőinek szóbeli

megállapodása nem alkalmas arra, hogy a beszámítási kifogás, illetve a viszontkereset alapját képező követelés létrejöttét, lejártát és összegét bizonyítsa. Nyilvánvalóan csak az engedményező tudott a közte és a felperes közötti szerződésekről szóban tájékoztatást adni. A fellelhető számlák az engedményezési szerződésben szerepeltek, ha a követelésről más dokumentummal is rendelkezett volna az engedményező (pl. teljesítésigazolás, tartozáselismerés), azt minden bizonnyal szintén átadta volna. Az elsőfokú bíróság mindezek alapján jogszerűen utasította el az alperes bizonyítási indítványait a Pp. 3. § (4) bekezdése alapján, mivel a jogvita elbírálása szempontjából azok szükségtelenek voltak.

Az ítélet rendelkező részébe foglalt döntésnek a perben érvényesített valamennyi kereseti (viszontkereseti) kérelemre ki kell terjednie. A beszámítási kifogás azonban nem minősül keresetnek, a beszámításnak csak kötelelem megszüntető joghatása van, ami a teljesítéssel azonos joghatást jelent. A jogszerű beszámítási kifogás jogkövetkezménye pedig a perben az, hogy a felperes követelése ennyiben megalapozatlanná válik. Mindezek alapján a rendelkező részben csak a kereseti kérelem vagy viszontkereset felől kellett volna döntenie az elsőfokú bíróságnak. A beszámítási kifogás jogszerűsége a keresetről szóló döntés körében értékelendő, az ítélet indokolásában kell kifejtienie a bíróságnak, hogy a beszámítási kifogást miért találta alaposnak, avagy éppen alaptalannak.

A fent kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, a jogszerűen beszámított tőkeösszeg után járó kamatok összegével a felperes kamatkövetelését leszállította, és mellőzte a beszámítási kifogás elbírálását az ítélet rendelkező részéből. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú pertárgy értéke az Itv. 39. § (1) bekezdése alapján 104.237.290 Ft volt. A másodfokú eljárásban a fellebbező alperes részben, 1,7% mértékben lett pernyertes. Ennek megfelelően az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetékből a felperes köteles viselni 42.500 Ft fellebbezési illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján. Az illetékmentességben részesülő alperes pervesztességére eső illetéket pedig az állam viseli a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján.

A pertárgyérték és a pernyertesség mértéke alapján az alperes jogi képviselője részére járó ügyvédi munkadíjat az ítélőtábla a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés c) pontja, (5) és (6) bekezdése alapján 50.000 Ft-ban állapította meg. Az alperesi jogi képviselő ügyvédi munkadíját az ügy bonyolultságára tekintettel magasabb összegben határozta meg a jogi képviselő által kifejtett tevékenység alapján. A felperes javára megállapított munkadíj a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés c) pontja, (5) és (6) bekezdése alapján 550.000 Ft + áfa. A felperes javára megállapított ügyvédi munkadíjat a másodfokú bíróság mérsékelte arra tekintettel, hogy a felperes jogi képviselője írásbeli beadványt nem terjesztett elő, a fellebbezésre a másodfokú tárgyaláson röviden, szóban nyilatkozott. Az általa kifejtett jogi tevékenység a megállapított munkadíjjal áll arányban. A két perköltséget egymásba beszámítva rendelkezett úgy az ítélőtábla, hogy az alperes köteles a felperesnek 15 nap alatt megfizetni 500.000 Ft + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Budapest, 2017. szeptember 6.

. Pestovics Ilona s.k.
a tanács elnöke

Dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k.
előadó bíró

Takácsné dr. Kükáló Judit s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő